

Polgárról bevonult honvédek a Don-kanyarban

Makó Kristóf

Debreceni Egyetem, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola

e-mail: kristof.mako@protonmail.com

Összefoglaló:

Az előadásom célja Polgár városának azon katonáit bemutatni, akik a 2. magyar hadsereg kötelékében a Don-kanyarban szolgáltak, és akik közül sokan életüket veszítették, eltűntek vagy hosszú megpróbáltatások után tértek csak haza. A hadsereg veszteségi kartonjai, a város polgári anyakönyvei, valamint a fennmaradt visszaemlékezések alapján lehetőség nyílik rekonstruálni ezen emberek társadalmi háttérét, valamint néhányuk életútját és katonai pályafutását is. A vizsgálatom nemcsak a háborús események időrendjére fókuszál, hanem arra is, hogy a Polgár közösségből bevonult férfiak milyen családi környezetből érkeztek valamint hogyan viselte a közösség és az áldozatok családja a veszteségeket. Emellett feltárja a kollektív emlékezet mechanizmusait, ugyanis kitérek arra is, hogy milyen módon őrizte meg Polgár a doni áldozatok emlékét, hogyan változott a megítélés a háború utáni évtizedekben, amikor jobb volt nem beszélni erről az időszakról. Ismertetésem egyszerre hadtörténeti és társadalomtörténeti szempontból is vizsgálja a Polgárról bevonult katonák sorsát. A városnak ezt az időszakát eddig még senki sem kutatta, a polgári hősokeket eddig senki sem mutatta be a nagyközönségnek, ezért kutatásom ilyen szempontból egyedi is. Mivel tervezett előadásomban a Hajdú-Bihar vármegyei Polgár településről és az onnan bevonult katonákról lesz szó, így nagyon szorosan kötődik nemcsak Debrecen, de az Észak-Alföldi régió helytörténetéhez is, valamint az előadást a téma iránt érdeklődő közönségnek is szánom.

Kulcsszavak: Polgár, Don-kanyar, világháború, keleti front, Szovjetunió